

Tilapäisen valiokunnan asettaminen

KH 14.02.2025 § 46
165/01.01.04.01/2025

Valmistelija

kaupunginlakimies Roosa Aaltonen
roosa.aaltonen@savonlinna.fi, p. 050 401 7788

Selostus

Kaupunginhallituksen puheenjohtajisto on 6.2.2025 vastaanottanut 35 valtuutetun allekirjoittaman aloitteen kaupunginjohtajan irtisanomiseksi luottamuspuolan perusteella. Aloite on 14.2.2025 toimitettu kaupungin kirjaamoon.

Kunnanjohtajan irtisanomisesta säädetään kuntalain 43 §:ssä. Sen mukaan valtuusto voi irtisanoa kunnanjohtajan, jos hän on menettänyt valtuuston luottamuksen. Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai vähintään neljäsosan valtuutetuista tehtyä sitä koskevan aloitteen. Aloitteen allekirjoittaneiden valtuutettujen määrä täyttää kuntalain vaatimuksen.

Kaupunginhallituksen tulee saattaa aloite kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Kaupunginjohtajan luottamuksen arvioimiseksi ja mahdolliseksi irtisanomiseksi kaupunginvaltuuston on asetettava tilapäinen valiokunta, joka on kuntalain 35 §:n tarkoittama erityinen valmisteluelin kunnanjohtajan irtisanomista koskevassa asiassa.

Tilapäisen valiokunnan on asiaa valmistelussa ilmoitettava kunnanjohtajalle ne syyt, mihin luottamuksen menetys perustuu (Kuntal. 43§) ja varattava hänelle tilaisuus tulla kuulluksi hallintolain 34 §:n mukaisesti.

Oikeuskirjallisuudessa (mm. Kuntalaki – Tausta ja tulkinnat, 2023, s. 374) on todettu, että kuntalain 43 §:n soveltaminen ei edellytä luottamuspuolaan johtaneiden yksittäisten tekojen ja laiminlyöntien esille tuomista ja yksilöintiä. Luottamuspuola voi perustua kokonaisarviointiin, jossa kunnan etu vaatii irtisanomista. Syiden tulee olla asiallisia.

Tilapäinen valiokunta voi kuulla muitakin tahoja sekä hankkia muuta selvitystä asian valmistelussa. Tilapäinen valiokunta voi selvitystyönsä perusteella arvioida myös kunnallisen viranhaltijalain mukaisia irtisanomisperusteita ja niiden olemassaoloa.

Kuntalain 35.3 §:n mukaisesti tilapäisen valiokunnan on varattava kunnanhallitukselle tilaisuus antaa lausuntonsa asiasta.

Asian selvittämisen jälkeen tilapäinen valiokunta tekee päätösehdotuksen valtuustolle.

Irtisanominen luottamuspuolan perusteella edellyttää päätöstä, jota kannattaa kaksi kolmasosaa kaikista valtuutetuista. Päätös voidaan panna heti täytäntöön. Samalla kaupunginjohtaja voidaan vapauttaa tehtäviensä hoidosta.

Valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 a §:n mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Lisäksi on syytä kiinnittää huomiota valiokunnan kokoonpanon tasapuolisuuteen.

Kaupunginjohtajan ja kaupungin välillä on voimassa johtajasopimus, joka on hyväksytty ja allekirjoitettu 22.5.2006. Kyseinen sopimus määrittelee kaupunginjohtajalle maksettavan erokorvauksen määrän tilanteessa, jossa työnantaja irtisanoo hänet luottamuspuolan perusteella. Sopimuksessa erokorvaus (12 kk palkkaa vastava korvaus) on sovittu maksettavaksi vain siinä tilanteessa, että kaupunki irtisanoo kaupunginjohtajan valtuuston päätöksellä.

Valtuutettujen aloitteen valmistelun yhteydessä kaupunginhallituksen puheenjohtajisto on harkinnut aloitteen johdosta myös kuntalain 42 §:n mahdollistamaa menettelyä. Puheenjohtajisto on arvioinut kaupungin edun mukaiseksi vaihtoehtoa, jossa kaupunginjohtajan kanssa laadittua johtajasopimusta muutetaan. Sopimuksessa tulisi olla mahdollisuus ilmeisen luottamuspuolan tilanteessa asian ratkaisemiseen vapaaehtoisella irtisanoutumisella sekä erokorvauksen maksamiseen. Vallitseva käytäntö johtajasopimuksissa noudattaa tätä menettelytapaa. Johtajasopimuksen muuttaminen ja hyväksyminen on kaupunginhallituksen toimivallassa.

Johtajasopimuksen muuttaminen on otettu huomioon kaupungin kokonaisedun arvioinnissa pitkäkestoisen tilapäisen valiokuntakäsittelyprosessin sijaan. Puheenjohtajisto on arvioinut, että näinkin laajalti allekirjoitetun aloitteen (35 valtuutetua 43:sta) eli ilmeisen luottamuspuolan tilanteessa sovintoratkaisu on parempi vaihtoehto tilanteen normalisoimiseksi kuin ajallisesti pitkä irtisanomisprosessi.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajisto on neuvotellut viikon aikana kaupunginjohtajan kanssa johtajasopimuksen muuttamisesta kuntalain 42.3 §:n mahdollistaman menettelyn ja erokorvauksen osalta. Neuvottelut on päätetty tuloksettomina.

Toimivalta Kuntalaki 35 §, 39 § ja 43 §

Esittelijä Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Eija Stenberg

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää, että

1. asia voidaan ottaa käsiteltäväksi pöydältä;
2. asia käsitellään hallintosäännön mukaisesti puheenjohtajan selostuksen pohjalta, ja että puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana eikä vaadi kannatusta; ja
3. pöytäkirja tarkistetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se

4. merkitsee tiedoksi valtuutettujen tekemän aloitteen kaupunginjohtajan irtisanomiseksi luottamuspuolan perusteella;
5. merkitsee tiedoksi kaupunginhallituksen ilmoituksen neuvottelujen tuloksettomuudesta kaupunginjohtajan ja kaupunginhallituksen kesken;
6. asettaa keskuudestaan kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan kaupunginjohtajan irtisanomista koskevaa asiaa; ja
7. valitsee tilapäiseen valiokuntaan 7 jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen

varajäsen huomioiden sen, että

a. Varsinaisista jäsenistä nimetään valiokunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja.

b. Valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin Savonlinnan kaupungin hallintosäännön määräyksiä. asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta. Valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin.

c. Tilapäisen valiokunnan tulee laatia selvitys siitä, onko kaupunginjohtaja Janne Laine menettänyt valtuuston luottamuksen ja mikä on luottamuksen menettämisen peruste käsiteltäväksi viimeistään kaupunginvaltuuston kokoukseen huhtikuussa 2025.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.

Toimenpiteet

Kaupunginvaltuusto